

Monmouthshire Select Committee Minutes

Meeting of Pwyllgor Craffu Cymunedau Cryf held at Remote Meeting on Dydd Iau, 28ain Ionawr, 2021 at 10.00 am

Councillors Present

County Councillor L.Dymock (Chairman)

County Councillors: D. Batrouni, P. Clarke, A. Easson, L. Guppy, V. Smith, J.Treharne and P. Murphy

Officers in Attendance

Hazel Ilett, Rheolwyr Craffu
Robert McGowan, Swyddog Polisi a Chraffu
Jonathan Davies, Rheolwr Cyllid Cyfrifeg Canolog
Dave Loder, Rheolwr Cyllid

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. Datganiadau o Fuddiant

Cyhoeddodd Linda Guppy fuddiant nad oedd yn rhagfarnus gan fod gan Gyngor Cymuned Llanfihangel Rogiet faes parcio a rennir gyda'r awdurdod.

3. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol.

4. Monitro Cyllideb: Craffu ar sefyllfa monitro cyfalaf a refeniw'r gyllideb ym Mis 7, gan osod y cyd-destun ar gyfer craffu ar gynigion cyllidebol.

Cyflwynodd Jonathan Davies a Dave Loder yr adroddiad ac ateb cwestiynau'r aelodau, gyda sylwadau ychwanegol gan yr Aelod Cabinet Phil Murphy.

Her:

Hyd yma, a yw unrhyw arian wedi'i adfer ar gyfer parcio ceir wedi'i gynnig i Gyngor Cymuned Llanfihangel Rogiet ar gyfer parcio ceir Twnnel Hafren?

Rydym yn cyflwyno hawliadau chwarterol i Lywodraeth Cymru ynghylch colli incwm ar gyfer meysydd parcio. Mae'r hawliad yn seiliedig ar weithgaredd gwirioneddol eleni o'i gymharu â'r

Ilynedd. Bydd yn rhaid i ni drafod y ffordd ymlaen gyda Llanfihangel Rogiet gyda'r rheolwr Parcio Ceir.

O ran elw a diffygion, nid oes unrhyw beth yn yr adroddiad am elw paneli solar?

Rydym yn tanwario yn erbyn y fferm solar a'r adran gynaliadwyedd. Mae ein targedau incwm yn cael eu cyrraedd felly rydym yn nodi'r enillion gofynnol ar y fferm solar.

A ellir egluro'r sefyllfa gyda Capita Gwent - oni ddiddymon y cytundeb â nhw flynyddoedd yn ôl?

Ydy, mae'r camau olaf i ddiddymu'r cytundeb wedi cymryd cryn amser. Dyma nawr yw'r cam olaf o ddod â'r bartneriaeth i ben - dim ond y cam gweinyddol olaf yw hwn, a chael yr arian yn ôl i'r gwahanol bartneriaid.

Rhan o'r ffordd rydyn ni'n cydbwysu'r gyllideb yw trwy gadw swyddi ar agor - siawns nad yw hynny'n gynaliadwy yn y tymor hir ar gyfer darparu gwasanaethau'n iawn?

Mae'n benodol i'r gwasanaeth. Nac ydy, nid yw'n gynaliadwy yn y tymor hir ond eleni, yn fwy nag erioed, gyda staff yn cael eu dargyfeirio i ddelio â'r pandemig ni fu'r adnodd i lenwi'r swyddi gwag hynny lle bo angen. Y tu ôl i'r llenni, rydym yn edrych tuag at y cam adfer a pha siâp y mae'n rhaid i'r gwasanaethau hynny ei gymryd bryd hynny. Efallai y bydd y gwasanaethau hynny'n edrych yn wahanol bryd hynny, gyda gofynion gwahanol arnyn nhw, ac mae'n rhaid i ni fod yn barod i'w siapio a'u diwygio i ateb y galw.

Am flynyddoedd, rydym wedi cymryd ffactor swydd wag o 2%. Mae'n ffordd o hogi'r adran, ac mae'n ein galluogi i asesu a oes angen swydd mewn gwirionedd. Os yw adran wedi gwneud heb y swydd am amser sylweddol i gyflawni'r arbediad o 2% yna mae'n gofyn y cwestiwn a ddylai'r swydd fod yno yn y lle cyntaf. Roedd hynny'n wir sawl blwyddyn yn ôl ond yn sicr nid yw'n wir nawr: nid yw ffactor swydd gwag mewn llawer o adrannau bellach yn briodol, yn enwedig ym maes Gofal Cymdeithasol. Rydym wedi derbyn hyn fel pwysau.

Felly, beth yw ein costau asiantaeth neu ymgynghoriaeth?

Nid oes gennym ffigur wrth law ar gyfer ardal y pwyllgor hwn. Mae'r rhai sydd wedi bod yn defnyddio costau asiantaeth wedi elwa o hyblygrwydd hynny. Mewn sawl maes, mae'r contractau hynny wedi bod yn hyblyg ac rydym wedi gallu galw arnynt yn ôl yr angen. Ond rydyn ni'n gwybod bod angen i ni lenwi'r swyddi gwag ar gyfer cynaliadwyedd tymor hir.

Mae arbediad o £72k ar oleuadau stryd - a yw'r broses o gyflwyno deuodau allyrru golau (LEDs) wedi'i chwblhau? A yw contract y cwmni newid o bell wedi'i ddileu?

Rydym ar y trywydd iawn i orffen y gosodiad yn llwyr y flwyddyn ariannol hon. Yna bydd mwyafrif ein rhestr eiddo yn LEDs. Ni fydd y tanwariant o £72k eleni yn effeithio ar y gyllideb

y flwyddyn nesaf - bydd yr un faint o gyllideb eleni yn cael ei dwyn ymlaen oherwydd yn y flwyddyn ariannol nesaf bydd yn rhaid i ni dalu swm llawn yr ad-daliadau benthyciad blynyddol.

Sut fydd yr arbediad hwnnw'n effeithio ar y gyllideb ar gyfer dyfodol goleuadau?

Mae'r tanwariant yn cynnwys 3 ardal. Rydym yn dechrau gweld budd y LEDs ar leihau'r defnydd o drydan. Rydym hefyd wedi elwa o ostyngiad gwirioneddol mewn cynnydd mewn prisiau ynni yn ystod y flwyddyn ariannol hon - rydym wedi cynnwys cynnydd eithaf mawr wedi'i gyllidebu ar gyfer eleni - ac rydym yn gweld y budd o osod y LEDs a lleihau ynni, ond nid ydym yn gorfod dechrau ad-dalu'r benthyciad ar gyfer rhai o'r LEDs hynny tan y flwyddyn nesaf.

A oes unrhyw gynlluniau i edrych ar gyfleusterau goleuo mewn strydoedd hŷn gyda goleuadau gwael, lle nad yw LEDs mor effeithlon?

Ni allwn ateb y cwestiwn hwn mewn gwirionedd - bydd yn rhaid iddo fynd at y swyddog.

Pa mor hir y mae'n rhaid i ni dalu'r benthyciad, ac a fydd gwarged y gyllideb yn ddigonol i dalu am hynny?

Rydym yn ad-dalu'r benthyciad dros 15 mlynedd, sef oes yr ased. Gan nad ydym yn cynyddu cyllidebau di-dâl yn ôl chwyddiant, yr unig broblem a fydd gennym yw cost ynni: os bydd yn codi dros y 5 mlynedd nesaf, bydd yn rhaid i ni ymgorffori hynny yn ein cyllideb fel pwysau.

5. Craffu ar y Gyllideb: Craffu ar gynigion y gyllideb ar gyfer 2021/22

Cyflwynodd Jonathan Davies a Dave Loder yr adroddiad ac ateb cwestiynau'r aelodau, gyda sylwadau ychwanegol gan yr Aelod Cabinet Phil Murphy.

Her:

Wrth gymharu cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer Blaenau Gwent a Sir Fynwy, oni ddylid rhoi mwy o gyd-destun h.y. bod gan y cyntaf lawer mwy o amddifadedd?

Rydym yn ymwybodol bod ein demograffeg yn Sir Fynwy yn dra gwahanol i rai o'r awdurdodau eraill ond mae'r fformiwla ariannu ei hun i fod i ddelio â phob un o'r rheini. Rydym yn ymwybodol nad yw'r fformiwla honno o fudd i ni mewn sawl ffordd, ac rydym yn edrych i gael deialog gyda Llywodraeth Cymru ynghylch ei diwygio. O ran y setliad arfaethedig ar gyfer y flwyddyn nesaf, mae'r ardaloedd lle rydym wedi elwa, yn gymharol, yn dod o niferoedd poblogaeth, niferoedd disgyblion a chydaddoli adnoddau - mae Llywodraeth Cymru wedi mynd rhywfaint o'r ffordd i gydnabod mai Sir Fynwy sydd â'r gyfran fwyaf o arian o'r dreth gyngor, sydd ddim yn gynaliadwy i breswylwyr dros y tymor hir. Mae cymhariaeth

rhwng Blaenau Gwent a Sir Fynwy yn ddefnyddiol iawn i'r cyhoedd, felly fe'i cynhwysir yma yn bennaf ar gyfer yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Beth oedd Llywodraeth Cymru yn ei wrthbwysu trwy ei grantiau? Digartrefedd, er enghraifft?

Rydym yn aros am ffigurau setliad grant penodol. Mae'r pwysau'n cydnabod nad ydym wedi cael y cadarnhad gan Lywodraeth Cymru eto, felly'r pwysau a welwch yn y papurau yw'r pwysau crynswth ac nid yw'n cydnabod y gefnogaeth bellach yr ydym yn disgwyl ei chael ar ddigartrefedd a'r grant tai. Y pwysau digartrefedd ar hyn o bryd yw £875k. Rydym wedi cael gwybodaeth am grantiau ychwanegol ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf; un yw cynnydd o £667k yn y grant cymorth tai. Ni allwn ddosrannu llawer o'r gost ddigartrefedd honno i'r cyllid ychwanegol hwnnw - mae hynny'n cael ei ddefnyddio mewn man arall - ond mae Llywodraeth Cymru wedi rhyddhau £4m arall ledled Cymru i helpu i ddelio â mater digartrefedd. Mae swyddogion tai o'r farn y gallwn symud tua £275k o'r £875k hwnnw yn erbyn y cyllid hwn. Felly mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno i ariannu'r 6 mis cyntaf o'n costau digartrefedd trwy'r Gronfa Caledi. Felly, mae'r £875k wedi dod i lawr i £600k.

Rydyn ni'n cynyddu ffioedd a thaliadau yn unol â chwyddiant - a gallwn ni gael yr union ffigurau? Ydyn ni'n mynd am gyfartaledd? Beth yw'r darlun mwy?

Mae dadansoddiad manwl o'r ffioedd a'r taliadau yn Atodiad 2 y papurau cyllideb. Nid oes cynnydd cyffredinol; mae'r codiadau'n benodol i wasanaethau. Y cynnydd ar gyfartaledd yw 2.5%, sydd ychydig yn uwch na'r chwyddiant cyfredol. Mae swyddogion yn gosod eu codiadau mewn prisiau yn seiliedig ar yr hyn maen nhw'n meddwl y bydd y farchnad yn ei fforddio. Maent yn ystyried yr effaith ar y cyhoedd ac ati.

Er mwyn egluro: byddwn yn cynyddu'r dreth gyngor gan 4.95%, ac, ar gyfartaledd, yn cynyddu'r taliadau y gall y farchnad eu trin, ar 2.5% - mae'n debyg mai 'y farchnad' yw ein preswylwyr. A yw hynny'n gywir?

Ydy, ar gyfartaledd, ar gyfer y gwasanaethau yn y portffolio hwn, mae cynnydd o 2.5%. Yn yr atodiad manwl sy'n rhestru'r ffioedd a'r taliadau, mae canran yn erbyn pob un. Nid yw'r holl wasanaethau wedi'u cynyddu. Ar draws y portffolio hwn, rydym yn disgwyl tynnu dim ond £10k yn fwy o incwm.

Bu cynnydd sylweddol mewn prydau ysgol am ddim. Beth yw ein digwyddiadau wrth gefn ar gyfer bwydo teuluoedd yn ystod y gwyliau, yn enwedig yn yr haf?

Yn ein setliad gan Lywodraeth Cymru, mae swm ar gyfer PYDd. Daw'r ymrwymiad pellach i gefnogi'r prydau bwyd hynny yn ystod y gwyliau o ymrwymiad polisi Llywodraeth Cymru yn benodol - rydym yn cael cyllid ar gyfer hynny trwy'r Gronfa Caledi. Rydym yn parhau i wneud y taliadau hynny ac i gyflawni'r ymrwymiad polisi hwnnw. Gan symud i'r flwyddyn nesaf,

byddwn yn parhau â'n darpariaeth bresennol ar gyfer PYDd. Rydym yn gweld cynnydd yn y niferoedd, sydd wedi'i adlewyrchu wrth i ni symud trwy'r flwyddyn ariannol hon. Yn sicr mae angen i ni ddarparu ar gyfer y pwysau hwnnw wrth inni symud ymlaen.

Mae staff iechyd yr amgylchedd yn gwneud gwaith ychwanegol ac wedi cael eu hadleoli. O ble mae ein hôl-lenwi ac o ble mae'r arian yn dod ar gyfer hynny?

Mae gwastraff yn ymwneud â thîm iechyd yr amgylchedd, sy'n dod o fewn ein diogelwch cyhoeddus, ochr yn ochr â safonau masnachu ac ati. Ond ydy, mae llawer o staff wedi cael eu hadleoli i Fonitro ac Olrhain. Gellir adennill y costau hynny trwy gyllid Monitro ac Olrhain, trwy'r Bwrdd Iechyd.

Mae angen darpariaeth TG ychwanegol mewn ysgolion. O ble mae'r arian yn dod i'w helpu?

Bydd yn rhaid i ni ohirio'r cwestiwn hwn i'r Swyddog Cyllid Addysg, ac ymateb yn nes ymlaen.

Mae diffyg yn y PPhl o ran plant sy'n derbyn gofal a diogelu ond ymddengys nad oes digon o arian yn cael ei roi i mewn. A oes unrhyw ddarpariaeth ychwanegol i helpu teuluoedd â phlant sy'n derbyn gofal?

Oes, trafodwyd hyn yn Dethol PPhl yr wythnos diwethaf. Mae'n bwysig nodi bod darpariaeth yn y gyllideb ddrafft ar gyfer £1.46m ychwanegol ar gyfer cefnogaeth i gostau plant sy'n derbyn gofal, sy'n mynd rhywfaint o'r ffordd tuag at gyflawni'r ymrwymadau hynny. Mae'r gwasanaeth yn gweithio'n agos iawn gydag Iechyd i sicrhau bod ymyrraeth gynnar, lle bo hynny'n bosibl. Hefyd, nid ydym yn gwneud effeithlonrwydd staff ac yn cymhwyso ffactor swyddi gwag i'r gwasanaeth hwnnw yn 2021-22, felly rydym yn cydnabod bod pwysau ychwanegol yn y maes hwnnw.

Mae'n gadarnhaol iawn bod rhai gwestai wedi agor oherwydd pwysau digartrefedd a cham-drin domestig. Nid yw digartrefedd yn ein portffolio ond pa arian sy'n cael ei roi tuag at hynny?

Rydym yn rhoi darpariaeth yng nghyllideb y flwyddyn nesaf i dalu cymaint ag y gallwn o'r gyllideb ddigartrefedd. Rydym yn gobeithio derbyn cyllid pellach i wneud iawn am y pwysau hwnnw. Mae'n debyg y dylid cyfeirio cwestiynau ynghylch addasrwydd ystafelloedd at y Swyddog Tai.

Bu llawer o dipio anghyfreithlon a symudwyd gweithwyr ailgylchu i rywle arall: ble mae hynny yn y gyllideb hon, ac a oes darpariaeth bellach iddynt beidio â symud yn ôl unrhyw bryd yn fuan?

Gyda chanolfannau ailgylchu ar gau, mae'n debyg y bu cynnydd mewn tipio anghyfreithlon, a bydd ein timau'n gwneud eu gorau glas i gadw ar ei ben. Mae'n debyg y bydd yn costio mwy o

arian inni gael gwared arno, ac mae'n ganlyniad anffodus i'r canolfannau gael eu cau. Rydym yn cydnabod bod COVID-19 yn cael effaith fawr iawn ar wasanaethau nid yn unig yn ariannol, ond o ran adnoddau hefyd.

Mae derbyn prydau ysgol am ddim yn rhoi hawl i ysgol gael cyllid ychwanegol. O ble mae'r cyllid ychwanegol hwnnw'n dod?

Bydd y setliad ar gyfer unrhyw flwyddyn ariannol gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys swm yn seiliedig ar y data a gyflwynwn.

Sut y bydd presenoldeb ysgolion yn effeithio ar y contract yn ôl gyda thacsis ac ati?

Mae'n broblem. Weithiau mae contract yn dod yn ôl oherwydd bod y gweithredwr yn mynd allan o fusnes neu eu bod yn teimlo na allant redeg y gwasanaeth ar y contract yr ydym wedi'i roi iddynt. Mae'r Tîm Cludiant Teithwyr yn gwneud gwaith da iawn wrth reoli hynny, gan ddelio â gweithredwyr yn gadael yn sydyn ar fyr rybudd. Wrth symud ymlaen, mae risg bosibl na fyddwn yn gallu darparu gwasanaeth ond hyd yn hyn, mae'r Gwasanaeth Cludiant Teithwyr wedi rheoli unrhyw broblem y mae wedi dod ar ei thraws.

Mae arbediad o £65k ar ysgubwyr: a oes trefniant cyllido rhannol ar gyfer y rhain? Os felly, sut fydd hyn yn effeithio arnom ni?

Ni dderbyniwyd llawer ar y cynnig rhan-ariannu a anfonwyd at gynghorau cymunedol. £65k yw cost y peiriant sy'n gweithredu. Ni fydd yn effeithio ar y gwasanaeth, hyd y gwyddom.

Mae gan Gyngor Tref Gil-y-coed drefniant gydag ysgubo canol y dref sy'n cynnwys defnyddio ysgubwr. A ellid ystyried hynny?

Mae'n debyg mai'r peth gorau yw cyfeirio hynny'n uniongyrchol at y Rheolwr Masnachol a Gweithrediadau i gael ateb.

Faint o fenthyciadau sy'n ddyledus sydd gennym gyda Llywodraeth Cymru ar gyfer goleuadau stryd?

Ar hyn o bryd mae 4 benthyciad heb eu talu. Mae gan bob un cyfnod talu gwahanol, gan fod rhai wedi'u tynnu allan yn gynharach nag eraill.

Beth yw statws casglu trethi cyngor eleni? Ydyn ni wedi rhoi arian wrth gefn ar waith - ydyn ni'n disgwyl casglu cymaint y flwyddyn nesaf?

Arwyddion cynnar, pan dorrodd y pandemig gyntaf, oedd y byddai problemau o ran casglu. Wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen, rydym yn dychwelyd i'n lefelau arferol. Nid ydym yn rhagweld problem gyffredinol. Mae cyfanswm casglu treth y cyngor fel arfer yn cymryd amser hir i'w amlygu - mae'n debyg na fyddwn yn gwybod y sefyllfa derfynol ar hynny am gryn

amser. Ond mae'n bwysig nodi bod Llywodraeth Cymru yn cefnogi awdurdodau lleol gyda rhywfaint o arian penodol a ddaw ym mis Chwefror. Nid ydym yn gwybod eto faint fydd hynny. Dylem gael dyraniad i'n cefnogi gydag unrhyw ddiffygion y byddwn yn eu hwynebu. Wrth inni symud i mewn i'r flwyddyn nesaf, yr arwyddion yw na fydd ein cyfraddau casglu yn dirywio ac na ddylem gael ein heffeithio yn eu cyfanrwydd.

A yw cynnydd o 4.95% yn y dreth gyngor yn ddigonol?

Rydym yn cynnig cefnogi'r gyllideb eleni gyda defnydd wrth gefn ac yn ceisio cyfyngu'r effaith ar drethdalwyr cyngor gymaint â phosibl. Wrth inni symud tuag at y gyllideb derfynol, bydd ein hymrwymiad i'r defnydd wrth gefn hwnnw'n parhau. Y pwynt o roi gwaged y llynedd mewn cronfeydd wrth gefn oedd iddo gael ei ddefnyddio mewn amgylchiadau fel y rhain. Nid oes unrhyw un yn hoffi gweld y dreth gyngor yn cynyddu - mae 4.95 yn ymwneud â'r uchafswm absoliwt y gallem ei wynebu o dan yr amgylchiadau presennol. Bydd yn achosi anawsterau i rai, a dyna pam mae rhyddhadau. Mae'n well defnyddio cronfeydd wrth gefn yn hytrach na tharo'r cyhoedd gyda mwy nag sydd angen i ni ei wneud.

Crynodeb y Cadeirydd:

Eitem 4:

Gofynnodd y Cyngorydd Guppy gwestiwn ynghylch incwm a gollwyd ar feysydd parcio, yn benodol cyllid ar gyfer maes parcio a rennir Cyngor Cymuned Llanfihangel Rogiet. Bydd y swyddogion yn gwirio ac yn ymateb. Gofynnodd y Cyngorydd hefyd am elw ar baneli solar. Nid oedd gan y swyddogion y manylion wrth law ond cadarnhawyd ein bod yn gwneud enillion. Gofynnodd y Cyngorydd Smith am ddiweddariad am Capita Gwent. Fe'n cyngorwyd ei bod yn sefyllfa barhaus ac rydym yng ngham olaf y berthynas.

Gofynnodd y Cyngorydd Batrouni am gostau asiantaeth ac ymgynghori, ac a yw'r polisi hwn yn gynaliadwy. Nid yw'n ddatrysiad tymor hir; gyda staff yn cael eu dargyfeirio o wasanaethau rheng flaen, nid oes adnoddau wedi bod ar gael. Cadarnhaodd y swyddogion y byddent yn dod yn ôl i'r pwyllgor gyda dadansoddiad o gostau asiantaeth. Gofynnodd y Cyngorydd Batrouni a ydym yn edrych ar ailstrwythuro'r timau oherwydd y pwysau. Nid oes unrhyw ailstrwythuro penodol o dimau oherwydd y pwysau ond bydd yn rhaid i ni barhau i fonitro'r sefyllfa.

Gofynnodd y Cyngorydd Easson am yr arbediad ar oleuadau stryd, a yw'r broses o gyflwyno goleuadau LED wedi'i chwblhau, a bod y contract newid o bell wedi dod i ben. Cred swyddogion y cafodd y contract ei ymestyn am eleni ond byddant yn gwirio gyda'r rheolwr goleuadau stryd ac yn diweddarau'r ymateb gyda'r pwyllgor. Dywedodd swyddogion na fydd

yn rhaid i ni ddechrau ad-dalu'r benthyciad tan y flwyddyn nesaf, unwaith y bydd y broses gyflwyno wedi'i chwblhau.

Gofynnodd y Cyngorydd Easson hefyd a fydd yn newid dyfodol y gyllideb - yr ateb yw na, oherwydd y benthyciad yr ydym i fod i ddechrau ei ad-dalu. O ystyried y goleuo gwael mewn rhai strydoedd, gofynnwyd a oes cynlluniau i adolygu'r goleuadau - bydd hyn yn mynd at Carl Touhig, y swyddog cyfrifol. Esboniodd swyddogion fod gennym 15 mlynedd i ad-dalu'r benthyciad. Mae yna 4 benthyciad; bydd swyddogion yn rhoi dadansoddiad o'r benthyciadau a'r telerau i'r pwyllgor.

Eitem 5:

Gofynnodd y Cyngorydd Batrouni pam ein bod yn cymharu Blaenau Gwent a Sir Fynwy o ystyried y gwahaniaeth mewn amddifadedd rhyngddynt. Cadarnhaodd swyddogion eu bod yn ymwybodol bod ein demograffig yn wahanol i awdurdodau lleol eraill ond nid yw'r fformiwla ariannu yn cydnabod y gwahaniaeth. Mae'r gyfran fwyaf o'r cyllid o'r dreth gyngor ac mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod hyn. Rydym yn cymharu ein hunain ag awdurdodau eraill oherwydd ei fod yn helpu'r cyhoedd i ddeall y gwahaniaeth rhwng yr hyn yr ydym ni ac awdurdodau eraill yn ei gael. Gofynnodd y cyngorydd hefyd am Lywodraeth Cymru yn gwrthbwysu trwy ei grantiau ar gyfer digartrefedd - cadarnhaodd swyddogion ein bod yn aros am ffigurau setliad grantiau ond bydd hynny'n dod o dan y pwyllgor Dethol Oedolion. Gofynnwyd am ddadansoddiad o ffioedd a thaliadau yn unol â chwyddiant - cadarnhaodd swyddogion fod dadansoddiad manwl ar gael yn Atodiad 2 y gyllideb. Gofynnwyd am eglurder ynghylch a ydym yn cynyddu treth a thaliadau cyngor gan 2.5%. Cadarnhaodd swyddogion nad yw pob gwasanaeth yn cael ei gynyddu, ond ar gyfartaledd, mae cynnydd o 2.5%.

Gofynnodd y Cyngorydd Guppy gwestiynau am brydau ysgol am ddim. Cadarnhaodd swyddogion fod cynnydd yn nifer yr ymgeiswyr am PYDd a byddwn yn cael setliad gan Lywodraeth Cymru ar gyfer hynny. Gofynnodd y cyngorydd hefyd o ble mae'r arian yn dod ar gyfer pwysau gwastraff, gydag iechyd yr amgylchedd yn cael ei adleoli i Fonitro ac Olrhain: bydd y costau hyn yn cael eu hadennill trwy Fonitro ac Olrhain. O ran plant sy'n derbyn gofal, mae darpariaeth o £1.46m. Costau gwestai, digartrefedd a cham-drin domestig: mae wedi cael ei roi dros dro yng nghyllideb y flwyddyn nesaf i dderbyn cyllid pellach gan Lywodraeth Cymru.

Gofynnodd y Cyngorydd Easson am gontractau yn dychwelyd, y cadarnhaodd y swyddogion y gallant fod yn broblemus, a bu risg i wasanaethau, ond hyd yn hyn, nid yw Trafnidiaeth wedi methu â chefnogi'r gwasanaethau. Gofynnodd swyddogion i'r Cyngorydd gyfeirio ei gwestiwn ynglŷn â'r ysgubwr at Nigel Leaworthy.

Gofynnodd y Cyngorydd Guppy hefyd a ydym yn disgwyl gweld cymaint o dreth gyngor yn dod i mewn y flwyddyn nesaf. Dywedodd swyddogion fod arwyddion o broblemau yn casglu treth gyngor ar ddechrau'r llynedd, ond mae'n ymddangos bod pethau'n fwy cyson nawr, a bod dyraniadau gan Lywodraeth Cymru. Gofynnodd y Cyngorydd Guppy hefyd inni wneud cyfathrebiadau i breswylwyr ynghylch rhyddhad treth gyngor yn glir iawn.

6. Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol

- **12th November 2020**
- **12th January 2021 (Special)**

The minutes were confirmed and signed as an accurate record.

7. Rhaglen waith ymlaen y Cabinet a'r Cyngor

8. Cadarnhau dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf

Dydd Iau 4^{ydd} Mawrth.

9. Rhaglen waith ymlaen Cymunedau Cryf

Sylwch fod y dyddiad gwreiddiol wedi symud o 11^{eg} i 4^{ydd} Mawrth. Gofynnodd y Cyngorydd Batrouni a allai'r pwyllgor dderbyn briff am nifer y PYDdau yng nghyd-destun Cyfiawnder Cymdeithasol, a'i effaith ar deuluoedd. Cydnabyddid y byddai fel rheol yn dod o dan PYDdau, a chytunodd swyddogion i gyflwyno'r cais.

The meeting ended at **11.50 am**